

Departementspromemorian *Kompletteringar till nya EU-regler om aktieägares rättigheter* (Ds. 2019:12)

(Ju2019/02372/L1)

Ärendet

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet ("fakultetsnämnden") har anmodats svara på rubricerad remiss och får anföra det följande.

Fakultetsnämnden noterar att departementsstencilen innehåller förslag till genomförande av det så kallade ändringsdirektivet, Europaparlamentet och rådets direktiv (EU) 2017/828, som Sverige har att implementera. Fakultetsnämnden inskränker sig därför till en kommentar avseende genomförandeåtgärderna och lämnar förslagets allmänna lämplighet å sido.

Fakultetsnämnden vill inledningsvis erinra om att med de ändringar som influtit i aktiebolagen till följd huvudsakligen genom implementeringen av ändringsdirektivet kommer aktiebolagslagen att få en omfattande reglering som huvudsakligen riktar sig till några hundratal publika aktiebolag vars aktier tagits upp till handel på en reglerad marknad. Det finns enligt fakultetsnämndens uppfattning skäl att överväga om den svenska ordningen med en aktiebolagslag borde överges, så att de omfattande och komplicerade reglerna som endast gäller vissa publika aktiebolag samlas i en egen lagstiftning.

Fakultetsnämnden tillstyrker, med nedanstående undantag, förslagen i departementsstencilen.

Bekräftelse på elektroniska röster (förslaget till 7 kap. 69 § aktiebolagslagen)

Enligt förslaget till 7 kap. 69 § skall ett publikt aktiebolag vars aktier tagits upp till handel på en reglerad marknad "som mottar en elektronisk röst ska elektroniskt bekräfta att rösten tagits emot." Det har i departementsstencilen (ss. 60 och 90) tolkats som att alla röster som avges med elektroniska hjälpmedel skall kunna bekräftas på visst sätt på begäran av en aktieägare. Fakultetsnämnden ifrågasätter om det är en korrekt tolkning av direktivtexten.

De direktivbestämmelser som implementeras i 7 kap. 69 § återfinns i art. 3 c.2. Den aktuella direktivbestämmelsen kan hänföras till skäl 10 i direktivpreambeln där det heter:

”Det är viktigt att säkerställa att aktieägare som genom att rösta engagerar sig i investeringsobjekten kan få vetskap om huruvida deras röster har beaktats på rätt sätt. Vid elektroniska omröstningar bör det ges en bekräftelse av att rösterna mottagits. Vidare bör varje aktieägare som avger en röst vid en bolagsstämma åtminstone ha möjlighet att efter bolagsstämman kontrollera om hans eller hennes röst på giltigt sätt har registrerats och räknats av bolaget.”

Texten i skälet ger vid handen att det är två olika situationer som avses: För det första situationen att beslutsfattande sker genom en elektronisk omröstning (“[v]id ... mottagits”). För det andra fallet att beslutsfattandet sker vid stämmosammanträde (“[v]idare ... bolaget”).

Vid bolagsstämmosammanträde förekommer att omröstning sker genom användande av elektroniska rösträkningsapparater, ofta kallade röstdosor, varvid röstresultatet visas på elektronisk väg, kungörs av stämmodordföranden och edan förs upp i stämmoprotokollet. Den aktieägare som röstar medelst användning av en röstdosa kommer därmed att kunna se eller höra röstresultatet på stämman. Såvitt fakultetsnämnden förstår brukar också röstdosorna vara utrustade med en funktion som visar antalet röster som har avgivits. Eftersom den aktieägare som är närvarande vid en stämma och röstar för sina aktier dels kan kontrollera om han eller hon förts in i röstlängden, dels kan se eller hörs röstresultatet på stämmosammanträdet, fyller en bekräftelse av rösternas mottagande ingen funktion för den som är närvarande vid stämman.

Det kan vidare ifrågasättas om begreppet ”elektronisk omröstning” över huvud taget omfattar röster som avges vid stämmosammanträde. Bestämmelserna i ändringsdirektivet bör läsas i ljuset av aktieägarrättsdirektivet 2007/36/EG. Av skäl 2 till aktieägarrättsdirektivet följer att möjlighet skall ges till deltagande i bolagsstämmor ”via elektroniska hjälpmedel och säkerställande av möjligheten att utöva rösträtt över gränserna” och av skäl 9 till samma direktiv att “[d]et bör inte finnas några rättsliga hinder mot att bolag erbjuder sina aktieägare möjlighet att delta i bolagsstämman på elektronisk väg” där det vidare talas om ”röster som avges, antingen per brev eller på elektronisk väg, utan personlig närvaro vid bolagsstämman [...]”. I samma direktiv art. 5.1 2 st. talas om erbjudande av möjlighet att rösta på elektronisk väg, elektroniska röster på distans tycks avses i art. 5.3.b.iii och i art. 8 reglerar “[d]eltagande i bolagsstämmor via elektroniska hjälpmedel” till skillnad från art. 7 som reglerar personlig närvaro. Det tycks alltså sammantaget som om ”elektroniska röster” enligt unionsrätten avser sådana röster som avges med hjälp av elektroniska hjälpmedel på distans, inte med hjälp av röstdosor eller liknande hjälpmedel på plats.

Fakultetsnämnden gör mot den redovisade bakgrunden bedömningen att ändringsdirektivet skulle implementeras felaktigt om bekräftelseskyldigheten skulle utsträckas till röster avgivna med till exempel röstdosor av den som närvarat vid ett bolagsstämmosammanträde.

Bekräftelse på beaktande av röster på bolagsstämma (förslaget till 7 kap. 70 § aktiebolagslagen)

I förslaget till 7 kap. 70 § anges att ett aktiebolag i vissa fall skall bekräfta att en aktieägares röst på bolagsstämman räknats och registrerats i en omröstning. Bestämmelsen är en implementering av art. 2 c.2 ändringsdirektivet. Av departementsstencilen (s. 61) framgår att det inte uppfattats som om en bekräftelse om införande i röstlängden är tillräcklig för att direktivets bestämmelse skall ha implementerats.

Fakultetsnämnden konstaterar att det med departementsstencilens förslag är oklart vad som skall bekräftas, om det avser något annat än införande i röstlängden. En tolkning är att omröstning genom upprop, som tillämpas i vissa offentlighetsrättsliga sammanhang, skulle behöva genomföras. Fakultetsnämnden ifrågasätter emellertid om detta är avsikten, eftersom det i så fall borde ha framgått i direktivtexten. Ett annat alternativ är att bolaget bekräftar att aktieägaren införts i röstlängden *och* att alla röster räknats vid stämmans beslutsfattande. Detta kan emellertid aktieägaren redan utläsa ur protokollet, så någon bekräftelse skulle inte behövas i särskild ordning. Fakultetsnämnden konstaterar alltså att det råder oklarhet om vad förslagets bekräftelse skall innehålla.

Fakultetsnämnden konstaterar att den relevanta delen av art. 3 c.2 2 st. ändringsdirektivet har följande lydelse:

”Medlemsstaterna ska säkerställa att aktieägaren eller en tredje part som utsetts av aktieägaren efter bolagsstämman kan få, åtminstone på begäran, bekräftelse av att deras röster på giltigt sätt har registrerats och räknats av bolaget, såvida inte denna information redan finns att tillgå för dem.”

Mot bakgrund av fakultetsnämndens härovan gjorda konstaterande att en aktieägare redan genom att konstatera att han eller hon upptagits i röstlängden och att de röster som upptagits i röstlängden räknats, så som framgår av stämmoprotokollet vid omröstning, konstaterar fakultetsnämnden vidare att i så fall finns ” denna information redan finns att tillgå för dem” i svensk rätt.

Således gör fakultetsnämnden bedömningen att svensk rätt redan uppfyller direktivets krav och att någon särskild implementering av bekräftelse inte behöver genomföras.

Uttrycket ”en tredje part utsedd av aktieägaren” (förslaget till 3 a kap. 8-9 §§ kontoföringslagen)

Fakultetsnämnden anser innebörden av uttrycket ”en tredje part utsedd av aktieägaren” i förslaget till 3 a kap. 8-9 §§ kontoföringslagen är oklart och föreslår att det ändras till ”den som fått fullmakt av aktieägaren” eller liknande skrivning som anknyter till svensk rättstradition.

UPPSALA
UNIVERSITET

REMISSYTTRANDE

4 (4)

2019-10-18

JURFAK 2019/46

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av professor Daniel Stattin. Yttrandet har på delegation avgivits av Juridiska fakultetens dekanus, professor Mattias Dahlberg.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mattias Dahlberg', written over a horizontal line.

Mattias Dahlberg